

Lipidy wydzielin śluzówkowych

Bronisław L. Słomiany, Amalia Słomiany

Badano lipidy, jako składnik śluzu wydzielanego przez nabłonek powierzchniowy układu trawiennego i oddechowego. Dotychczas glikoproteiny stanowiły główny obiekt zainteresowań w badaniach składu i funkcji śluzu, co wynikało z przypisywania tym cząsteczkom najważniejszej roli w procesie formowania i funkcjonowania śluzu. Lipidy stanowią 12,5% śluzu wydzielanego w układzie oddechowym, 17,6% śluzu jelitowego i 19-29% śluzu żołądkowego, w przeliczeniu na suchą masę śluzu. Obecność znacznych ilości śluzu stwierdzono także w ślinie i soku żołądkowym. Stwierdzono lipidy obojętne, glikolipidy jak również fosfolipidy. Wśród lipidów obojętnych wykazano obecność kwasów tłuszczowych, cholesterolu i jego estrów oraz glicerydów. Główne fosfolipidy to fosfatydylocholina, fosfatydyloetanolamina i sfingomielina. Gliceroglukolipidy stanowią główny składnik glikolipidów porównując z niewielką ilością prostych glikosfingolipidów. Podano szczegółowy skład lipidów śliny z uwzględnieniem ślinianek podszczękowych i wargowych, następnie skład lipidów soku żołądkowego, śluzu żołądkowo-jelitowego oraz wydzieliny płucnej. Przedstawiono również obecne poglądy na rolę lipidów asocjowanych z glikoproteinami w aspekcie fizjologicznych właściwości śluzu.